

BTL

**Ecologisch werkprotocol
Diverse clusters Breda**

WonenBredburg

COLOFON

ECOLOGISCH WERKPROTOCOL DIVERSE CLUSTERS BREDA

OPDRACHTNEMER	BTL Advies B.V. Willemsplein 2-4 5211 AK 's-Hertogenbosch T 073 205 1100 E advies@btl.nl
OPGESTELD DOOR	T. Zeegers
GETOETST DOOR	Z. Hermans
VRIJGEGEVEN DOOR	A. Schoenmakers
OPDRACHTGEVER	WonenBreburch Postbus 409 5000 AK Tilburg Contact: F. Kooistra T 06 1344923 E f.kooistra@WonenBreburch.nl
PROJECTNUMMER	722190105
STATUS	Definitief
VERSIE	0.2
DATUM	14 januari 2020

INHOUD

1	INLEIDING	7
1.1	Aanleiding	7
1.2	Doelstelling ecologisch werkprotocol	8
2	CLUSTER 1515	9
2.1	Voorkomende natuurwaarden cluster	9
2.2	Zorgvuldig handelen	10
2.3	Aantoonbaarheid handelen ecologisch werkprotocol	10
2.4	Taken en verantwoordelijkheden	10
2.5	Deskundige betrokkenheid	11
3	CLUSTER 1344-1345-1346-1347	12
3.1	Voorkomende natuurwaarden cluster	12
3.2	Zorgvuldig handelen	13
3.3	Aantoonbaarheid handelen ecologisch werkprotocol	14
3.4	Taken en verantwoordelijkheden	14
3.5	Deskundige betrokkenheid	14
4	CLUSTER 1111-1112-1113	15
4.1	Voorkomende natuurwaarden cluster	15
4.2	Zorgvuldig handelen	16
4.3	Aantoonbaarheid handelen ecologisch werkprotocol	17
4.4	Taken en verantwoordelijkheden	17
4.5	Deskundige betrokkenheid	17

1 INLEIDING

1.1 AANLEIDING

WonenBreda is voornemens om aan woonhuizen en flats in meerdere clusters, te Breda, groot onderhoud uit te voeren (tabel 1.1). Uit eerder uitgevoerd ecologische onderzoek door BTL Advies in 2019 (rapportage met kenmerk 722190105 van 10 december 2019) is gebleken dat zich in de bebouwing van een aantal clusters verbaalijplaatsen bevinden van de gewone- en/of ruige dwergvleermuis. Daarnaast kunnen algemene broedvogels voorkomen als kauw en koolmees.

In deze situatie geldt de provincie Noord-Brabant als bevoegd gezag. De provincie stelt dat het ten aanzien van deze soorten mogelijk is om zonder een ontheffing te werken, mits volledig gehandeld kan worden conform de geldende kennisdocumenten van BIJ12 en dat de verblijfplaatsen op het moment van uitvoering buiten gebruik zijn. Indien bij een project, door bewezen effectieve maatregelen, de ecologische functie te allen tijde en van gelijke kwaliteit behouden kan blijven, kan bijvoorbeeld bij het verwijderen van een verblijfplaats een verbodsovertreding worden voorkomen. In die gevallen is er geen ontheffingsplicht.

Tabel 1.1 De onderzochte clusters met benodigde vervolgstappen in het kader van de Wnb. Dit werkprotocol dient voor de groen gearceerde clusters. Voor de andere clusters is een ontheffingsaanvraag nodig of is een werkprotocol niet nodig.

Clusters	Adressen/omvang clusters	Vervolgstappen ecologie
Cluster 1515	Bouwblok Keizerstraat 10–134 even	▪ Werken conform kennisdocument gewone dwergvleermuis ▪ Rekening houden broedseizoen
Cluster 1344-1345-1346-1347	Flat Daniël Marotstraat 2–106 even Flat Daniël Marotstraat 110–216 even Flat Jacob Romanstraat 20-124 even Flat Jacob Romanstraat 128–234 even	▪ Werken conform kennisdocument gewone dwergvleermuis ▪ Rekening houden broedseizoen
Cluster 1237-1238-1243-1244	Flat Bijltje 1–9C Flat Grote Doornbos 1–9C Flat Kleine Doornbos 1–9C Flat Klaverweide 16–150 even	▪ Aanvragen ontheffing gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis ▪ Rekening houden broedseizoen
Cluster 1174-1175	Flat Edisonstraat 2–24B even Flat Marconistraat 41–47A oneven	▪ Rekening houden met verblijfplaats gewone dwergvleermuis Marconistraat 39 (zie rapportage uitgevoerd onderzoek) ▪ Rekening houden broedseizoen
Cluster 1129-1130-1131-1132	Flat Van Rijckevorselstraat 200–210 even Flat Van Rijckevorselstraat 212–240 even Flat Van Rijckevorselstraat 242–246 even Flat Van Rijckevorselstraat 248–258 even	▪ Aanvragen ontheffing gewone dwergvleermuis ▪ Rekening houden broedseizoen
Cluster 1143	Flat Speelhuyslaan 135–135B, Min. Kanstraat 28 – 38B even	▪ Rekening houden broedseizoen
Cluster 1111-1112-1113	Flat Maarten de Vriesstraat 1–27B oneven Flat Maarten de Vriesstraat 6–12B even Flat Maarten de Vriesstraat 14–28B even	▪ Werken conform kennisdocument gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis ▪ Rekening houden broedseizoen

1.2 DOELSTELLING ECOLOGISCH WERKPROTOCOL

Het doel van het werken met een ecologisch werkprotocol is om schade aan de voorkomende beschermde soorten te voorkomen. Door het ecologische werkprotocol kan aantoonbaar worden gemaakt dat gewerkt wordt conform de geldende kennisdocumenten. In het werkprotocol is beschreven op welke wijze zorgvuldig gehandeld moet worden om te kunnen voldoen aan de geldende kennisdocumenten. Dit wordt in onderhavig document cluster beschreven.

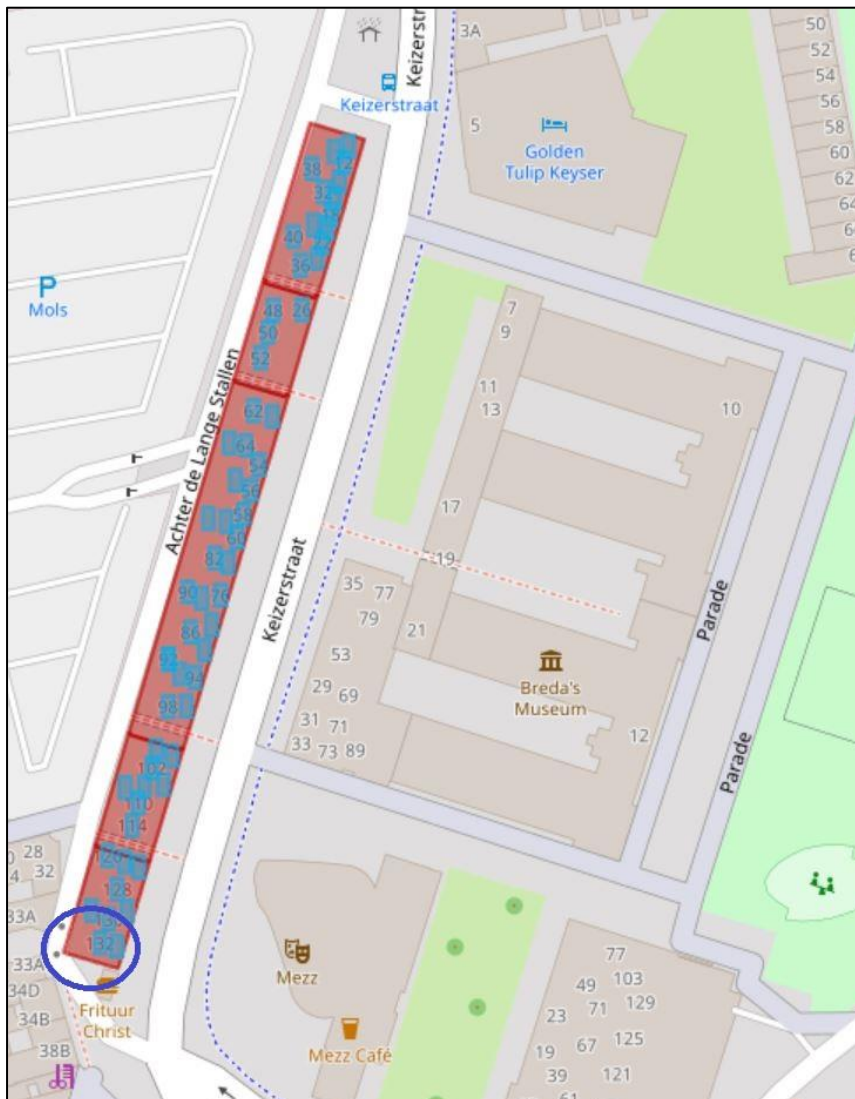
2 CLUSTER 1515

Dit hoofdstuk opent met een beschrijving van de tijdens het eerder uitgevoerde onderzoek aangetroffen natuurwaarden. Vervolgens wordt beschreven hoe te handelen om te voldoen aan de geldende kennisdocumenten.

2.1 VOORKOMENDE NATUURWAARDEN CLUSTER

Tijdens het uitgevoerde onderzoek is een paarverblijfplaats vastgesteld van de gewone dwergvleermuis aan de zuidzijde van het plangebied, zie afbeelding 2.1. Omdat gewone dwergvleermuizen al vliegend baltsen is niet daadwerkelijk vastgesteld waar deze in- of uitvloog. Doordat de vleermuis op deze locatie zeer fanatiek en langdurig baltste is het vrijwel zeker dat deze een paarverblijf had op deze locatie in het plangebied. Vanwege het ontbreken van spouwen is het voorkomen in muren uit te sluiten. Een verblijfplaats kan zich daarom alleen onder de pannen van het dak bevinden.

Overige type verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis of verblijfplaatsen van andere soorten vleermuizen zijn niet vastgesteld ter plaatse van cluster 1515. Eveneens zijn in de bebouwing van cluster 1515 geen nestplaatsen vastgesteld van huismus en gierzwaluw. Wel kunnen algemene broedvogels voorkomen als kauw en zwarte roodstaart. De aanwezigheid van beschermde soorten uit andere soortgroepen is uitgesloten.

Afbeelding 2.1. Cluster 1515 (rood ingetekende gebouwen) met een blauwe cirkel ingetekend de baltslocatie, en daarmee ook de locatie van de paarverblijfplaats, van de gewone dwergvleermuis.

2.2 ZORGVULDIG HANDELEN

Uitvoering van groot onderhoud aan de bebouwing is gepland in de periode april 2021 tot en met november 2021.

1. Werken buiten de meest kwetsbare periode

Tabel 2.1 geeft een overzicht van de kwetsbare perioden van de voorkomende soorten in het plangebied. De paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis bevindt zich aan de zuidzijde van het plangebied, adres nummers 128 t/m 132. In dit gedeelte van het cluster mogen in de paarperiode geen versturende werkzaamheden worden uitgevoerd.

Broedvogels kunnen voorkomen in het gehele cluster. Tijdens de broedperiode kunnen werkzaamheden worden uitgevoerd, mits onder ecologische begeleiding:

- Voorafgaand aan de start van de werkzaamheden in april 2021 voert de ecooloog een controle uit naar in gebruik zijnde nesten van broedvogels.
 - Indien aanwezig worden de nestlocaties in beeld gebracht en mogen deze pas worden verstoord op het moment dat de broedactiviteiten weer zijn afgerond.
- Voorafgaand aan de start in maart 2021 wordt een zogenaamde 'Hawk kite' of een ander afschrikmiddel geplaatst om vestigingen van broedgevallen te voorkomen.

Tabel 2.1. Overzicht kwetsbare perioden, met daarin onderscheid in de periode waarin in het geheel niet gewerkt kan worden (rood) en waarin wel gewerkt kan worden onder ecologische begeleiding (oranje).

	jan	feb	mrt	apr	mei	juni	juli	aug	sept	okt	nov	dec
Paarverblijf gewone dwergvleermuis nr. 128 t/m 132												
Algemene broedvogels (gehele cluster)												

2. Aanbieden permanente alternatieven

Vanwege de monumentale status is het niet mogelijk om inbouwkasten of andere voorzieningen te plaatsen in de panden. Om deze reden moet een toegankelijke ruimte onder de daklaag worden aangeboden die de gewone dwergvleermuis kan benutten. Deze toegankelijke ruimte moet worden beoordeeld door de ecooloog of dit voldoende is. Door de toegankelijke ruimte aan te bieden over het gehele cluster wordt voldoende alternatief aangeboden, danwel verblijfruimte behouden.

3. Overleg met ecooloog

Op de volgende momenten dient overleg plaats te vinden met de ecooloog:

- In het geval bijzonderheden worden aangetroffen ten aanzien van flora en fauna op locatie.
- Bij de start van de werkzaamheden in april 2021 (check broedvogels)
- Aanbieden toegankelijke ruimte onder dakpannen, laten beoordelen door een ecooloog.

2.3 AANTOONBAARHEID HANDELEN ECOLOGISCH WERKPROTOCOL

Om aantoonbaar volgens dit werkprotocol te handelen, is het nodig dat te allen tijde een kopie van dit werkprotocol aanwezig is op de werklocatie. Voor aanvang van de werkzaamheden moeten alle uitvoerende medewerkers een instructie gekregen hebben van de projectleider/werkvoorbereider of ecooloog ten aanzien van beschermde soorten. De resultaten en eventuele wijzigingen van de uitvoering van het zorgvuldig handelen moeten worden vastgelegd door middel van verslaglegging en worden toegevoegd aan dit document.

2.4 TAKEN EN VERANTWOORDELIJKHEDEN

Een belangrijk aspect bij het uitvoeren van de maatregelen die zijn opgenomen in dit werkprotocol is de afstemming en communicatie tussen de betrokken partijen.

Om snel te kunnen reageren op onverwachte situaties is het van belang om de lijnen tussen de uitvoering op het werkterrein en de ecologische begeleiding zo kort mogelijk te houden. Daarom worden afspraken en bevindingen vanuit het werkprotocol direct gecommuniceerd tussen de opzichter op het werk en de ecooloog, projectmanager en directievoerder.

Tabel 3.1 Overzicht contactpersonen voor afstemming en communicatie

functie	naam	organisatie	telefoonnummer
Directievoerder			
Opzichter			
Projectmanager		WonenBreburch	076 5308614 / 06
Ecoloog		BTL Advies	073 2051100 / 06

Wanneer de ecofoon in het veld de controles heeft uitgevoerd en/of maatregelen heeft begeleid, wordt dit aansluitend teruggekoppeld aan de opzichter en projectmanager van het werk. De bevindingen en afspraken worden vastgelegd en toegevoegd aan dit document.

2.5 DESKUNDIGE BETROKKENHEID

Bij het uitvoeren van de maatregelen wordt een ter zake kundige/ ecofoon betrokken. Deze voert de ecologische begeleiding uit voorafgaand aan en tijdens de uitvoering van de voorgenomen ontwikkeling. De deskundige ecofoon voldoet aan de eisen zoals deze worden beschreven op de site van www.rvo.nl. Een deskundige ecofoon voldoet aan één of meerdere van de volgende eisen:

- heeft een afgeronde hbo- of universitaire opleiding, met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie;
- heeft een afgeronde mbo-opleiding, met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten;
- is werkzaam voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau dat is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus;
- zet zich aantoonbaar actief in op het gebied van de soortenbescherming en is werkzaam of aangesloten bij Nederlandse organisaties als de Zoogdiervereniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied;
- zet zich aantoonbaar actief in op het gebied van de monitoring en/of bescherming.

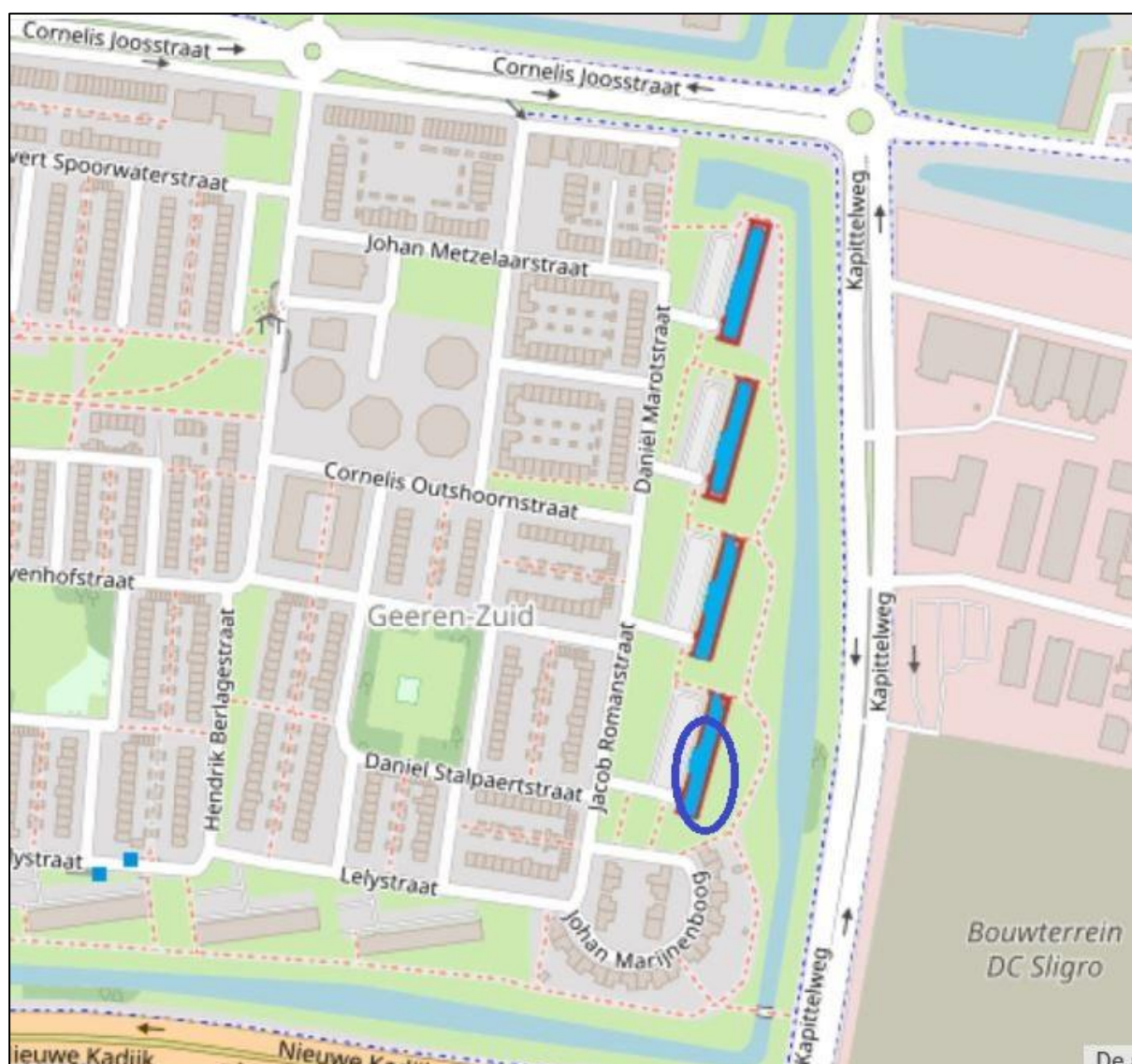
3 CLUSTER 1344-1345-1346-1347

Dit hoofdstuk opent met een beschrijving van de tijdens het eerder uitgevoerde onderzoek aangetroffen natuurwaarden. Vervolgens wordt beschreven hoe te handelen om te voldoen aan de geldende kennisdocumenten.

3.1 VOORKOMENDE NATUURWAARDEN CLUSTER

Tijdens het uitgevoerde onderzoek is een paarverblijfplaats vastgesteld van de gewone dwergvleermuis aan de zuidzijde van het plangebied, zie afbeelding 3.1. Omdat gewone dwergvleermuizen al vliegend baltzen is niet daadwerkelijk vastgesteld waar deze in- of uitvlogt. Doordat de vleermuis op deze locatie zeer fanatiek en langdurig baltste is het vrijwel zeker dat deze verblijft binnen cluster 1346 aan de zuidgevel.

Overige type verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis of verblijfplaatsen van andere soorten vleermuizen zijn niet vastgesteld ter plaatse van cluster 1344 t/m 1347. Eveneens zijn in de bebouwing van dit cluster geen nestplaatsen vastgesteld van huismus en gierzwaluw. Wel kunnen algemene broedvogels voorkomen als kauw en kleine mantelmeeuw. De aanwezigheid van beschermde soorten uit andere soortgroepen is uitgesloten.

Afbeelding 3.1. Cluster 1344 t/m 1347 (rood en lichtblauw ingetekende gebouwen) met een blauwe cirkel ingetekend de baltlocatie, en daarmee ook de locatie van de paarverblijfplaats, van de gewone dwergvleermuis.

3.2 ZORGVULDIG HANDELEN

Uitvoering van groot onderhoud aan de bebouwing is gepland in de periode september 2020 tot en met juli 2021.

1. Werken buiten de meest kwetsbare periode

Tabel 3.1 geeft een overzicht van de kwetsbare perioden van de voorkomende soorten in het plangebied. De paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis bevindt zich in de meest zuidelijke flat (cluster 1346) aan de zuidgevel. Aan deze zuidgevel mogen in de paarperiode geen versturende werkzaamheden worden uitgevoerd.

Broedvogels kunnen voorkomen in het gehele cluster. Tijdens de broedperiode kunnen werkzaamheden worden uitgevoerd, mits onder ecologische begeleiding:

- In maart 2021 bekijkt de ecooloog samen met de projectmanager en directievoerder waar zich risico's bevinden op het gebied van broedvogels. Dit hangt mede samen met de type werkzaamheden en waar deze in het plangebied uitgevoerd gaan worden in de dan nog resterende periode.
- Aan de hand van het gezamenlijke veldbezoek wordt bepaald of aanvullende acties nodig zijn, denk hierbij aan het plaatsen van afschrikkende middelen als een 'Hawk kite'.

Tabel 3.1. Overzicht kwetsbare perioden, met daarin onderscheid in de periode waarin in het geheel niet gewerkt kan worden (rood) en waarin wel gewerkt kan worden onder ecologische begeleiding (oranje).

	jan	feb	mrt	apr	mei	juni	juli	aug	sept	okt	nov	dec
Paarverblijf gewone dwergvleermuis zuidgevel cluster 1346												
Algemene broedvogels (gehele cluster)												

2. Aanbieden permanente alternatieven

Conform het kennisdocument 'gewone dwergvleermuis' dienen ten aanzien van een paarverblijfplaats 4 permanente alternatieven te worden aangebracht, waarbij rekening moet worden gehouden met een gewenningsperiode van 6 maanden in de voor de gewone dwergvleermuis actieve periode.

Per cluster/flat worden de werkzaamheden uitgevoerd gedurende een kwartaal. Begonnen wordt in de meest noordelijke flat, na afronding volgt de eerst volgende flat tot aan de laatste meest zuidelijke flat. Per flat/cluster worden aan de zuidgevel vier inbouwstenen geplaatst ter hoogte van verdiepingen 4 t/m 6. Dit betekent dat in totaal 16 alternatieven worden aangeboden. De alternatieven worden ingebracht tijdens uitvoering van de werkzaamheden aan de betreffende flat. Voordat gestart wordt aan de zuidgevel van cluster 1346, zijn voor de eerste 2 flats al in totaal 8 alternatieven geplaatst die voldoen aan de gewenningsperiode van 6 maanden. Op de markt zijn meerdere soorten inbouwstenen te verkrijgen. Hieronder volgen enkele voorbeelden:

- Vivarapro
 - Inbouwsteen IB VL 04
 - Inbouwsteen IB VL 01
 - Gevelsteen VK PL 03
- Waveka
 - Vleermuiskoker 1FR
 - Vleermuiskoker 2FR
- Faunaprojecten
 - Inbouwkast VMPM1
 - Inbouwkast VMPM2
 - Inbouwkast VMPM3

3. Overleg met ecooloog

Op de volgende momenten dient overleg plaats te vinden met de ecooloog:

- In het geval bijzonderheden worden aangetroffen ten aanzien van flora en fauna op locatie.
- Het begin van het broedseizoen in maart 2021.
- Voorafgaand aan het aanbieden van alternatieven voor vleermuizen.

3.3 AANTOONBAARHEID HANDELEN ECOLOGISCH WERKPROTOCOL

Om aantoonbaar volgens dit werkprotocol te handelen, is het nodig dat te allen tijde een kopie van dit werkprotocol aanwezig is op de werklocatie. Voor aanvang van de werkzaamheden moeten alle uitvoerende medewerkers een instructie gekregen hebben van de projectleider/werkvoorbereider of ecooloog ten aanzien van beschermde soorten. De resultaten en eventuele wijzigingen van de uitvoering van het zorgvuldig handelen moeten worden vastgelegd door middel van verslaglegging en worden toegevoegd aan dit document.

3.4 TAKEN EN VERANTWOORDELIJKHEDEN

Een belangrijk aspect bij het uitvoeren van de maatregelen die zijn opgenomen in dit werkprotocol is de afstemming en communicatie tussen de betrokken partijen.

Om snel te kunnen reageren op onverwachte situaties is het van belang om de lijnen tussen de uitvoering op het werkterrein en de ecologische begeleiding zo kort mogelijk te houden. Daarom worden afspraken en bevindingen vanuit het werkprotocol direct gecommuniceerd tussen de opzichter op het werk en de ecooloog, projectmanager en directievoerder.

Tabel 3.1 Overzicht contactpersonen voor afstemming en communicatie

functie	naam	organisatie	telefoonnummer
Directievoerder			
Opzichter			
Projectmanager		WonenBreborg	076 5308614 / 06
Ecoloog		BTL Advies	073 2051100 / 06

Wanneer de ecooloog in het veld de controles heeft uitgevoerd en/of maatregelen heeft begeleid, wordt dit aansluitend teruggekoppeld aan de opzichter en projectmanager van het werk. De bevindingen en afspraken worden vastgelegd en toegevoegd aan dit document.

3.5 DESKUNDIGE BETROKKENHEID

Bij het uitvoeren van de maatregelen wordt een ter zake kundige/ ecooloog betrokken. Deze voert de ecologische begeleiding uit voorafgaand aan en tijdens de uitvoering van de voorgenomen ontwikkeling. De deskundige ecooloog voldoet aan de eisen zoals deze worden beschreven op de site van www.rvo.nl. Een deskundige ecooloog voldoet aan één of meerdere van de volgende eisen:

- heeft een afgeronde hbo- of universitaire opleiding, met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie;
- heeft een afgeronde mbo-opleiding, met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten;
- is werkzaam voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau dat is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus;
- zet zich aantoonbaar actief in op het gebied van de soortenbescherming en is werkzaam of aangesloten bij Nederlandse organisaties als de Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied;
- zet zich aantoonbaar actief in op het gebied van de monitoring en/of bescherming.

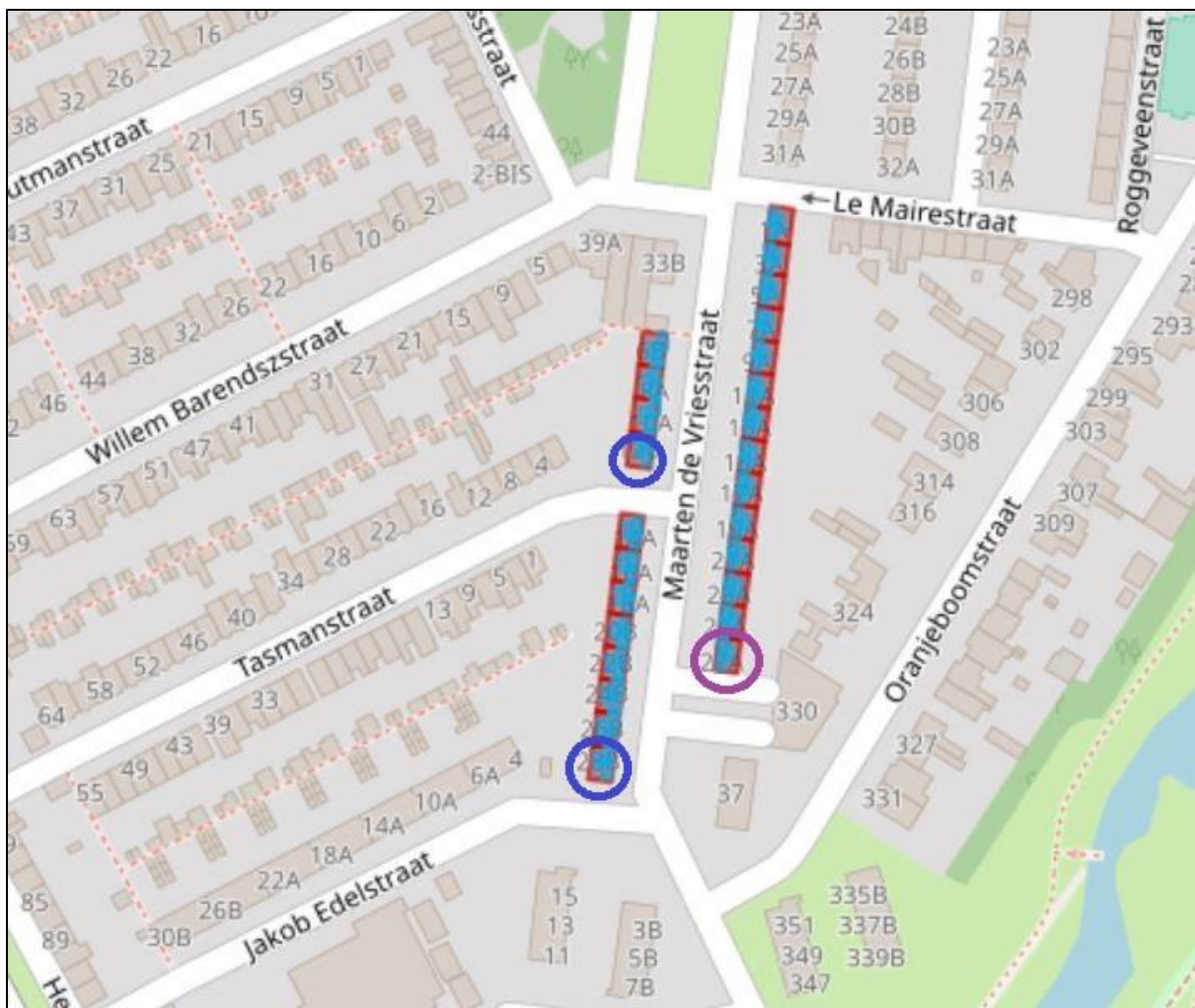
4 CLUSTER 1111-1112-1113

Dit hoofdstuk opent met een beschrijving van de tijdens het eerder uitgevoerde onderzoek aangetroffen natuurwaarden. Vervolgens wordt beschreven hoe te handelen om te voldoen aan de geldende kennisdocumenten.

4.1 VOORKOMENDE NATUURWAARDEN CLUSTER

Tijdens het uitgevoerde onderzoek zijn twee paarverblijfplaatsen vastgesteld van de gewone dwergvleermuis in de kopgevels van de huisnummers 12 en 28. Daarnaast is een paarverblijfplaats van de ruige dwergvleermuis vastgesteld in de kopgevel van huisnummer 27, waar de vleermuis riep vanonder de nokpannen.

Overige type verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis of verblijfplaatsen van andere soorten vleermuizen zijn niet vastgesteld ter plaatse van de clusters 1111-1112-1113. Eveneens zijn in de bebouwing van dit cluster geen nestplaatsen vastgesteld van huismus en gierzwaluw. Wel kunnen algemene broedvogels voorkomen als kauw en koolmees. De aanwezigheid van beschermde soorten uit andere soortgroepen is uitgesloten.

Afbeelding 4.1. Clusters 1111-1112-1113 (rood en lichtblauw ingetekende gebouwen) met een blauwe cirkels ingetekend de baltslocaties, en daarmee ook de locaties van de paarverblijfplaatsen, van de gewone dwergvleermuis, en idem voor de ruige dwergvleermuis, maar dan met een paarse cirkel aangeduid.

4.2 ZORGVULDIG HANDELEN

Uitvoering van groot onderhoud aan de bebouwing is gepland in de periode april 2021 tot en met oktober 2021.

1. Werken buiten de meest kwetsbare periode

Tabel 4.1 geeft een overzicht van de kwetsbare perioden van de voorkomende soorten in het plangebied. De paarverblijfplaats van de gewone- en ruige dwergvleermuis bevinden zich in de kopgevels van de huisnummers 12, 27 en 28. Aan deze kopgevels mogen in de paarperiode geen versturende werkzaamheden worden uitgevoerd.

Broedvogels kunnen voorkomen in het gehele cluster. Tijdens de broedperiode kunnen werkzaamheden worden uitgevoerd, mits onder ecologische begeleiding:

- Voorafgaand aan de start van de werkzaamheden in april 2021 voert de ecooloog een controle uit naar in gebruik zijnde nesten van broedvogels.
 - Indien aanwezig worden de nestlocaties in beeld gebracht en mogen deze pas worden verstoord op het moment dat de broedactiviteiten weer zijn afgerond.
- Voorafgaand aan de start in maart 2021 plaatsen van een zogenaamde 'Hawk kite' of een ander afschrikmiddel om vestigingen van broedgevallen te voorkomen.

Tabel 4.1. Overzicht kwetsbare perioden, met daarin onderscheid in de periode waarin in het geheel niet gewerkt kan worden (rood) en waarin wel gewerkt kan worden onder ecologische begeleiding (oranje).

	jan	feb	mrt	apr	mei	juni	juli	aug	sept	okt	nov	dec
Paarverblijf gewone dwergvleermuis huisnummers 12 en 28												
Paarverblijf ruige dwergvleermuis huisnummers 27												
Algemene broedvogels (gehele cluster)												

2. Aanbieden permanente alternatieven

Conform de kennisdocumenten 'gewone dwergvleermuis' en 'ruige dwergvleermuis' dienen ten aanzien van paarverblijfplaatsen van beide soorten 4 permanente alternatieven per verblijf te worden aangebracht, waarbij rekening moet worden gehouden met een gewenningsperiode van 6 maanden in de voor de gewone dwergvleermuis actieve periode.

Ten aanzien van de gewenningsperiode betekent dit dat de 12 alternatieven voor mei 2020 geplaatst moeten zijn in de drie genoemde kopgevels vlak onder de dakrand. Op de markt zijn meerdere soorten inbouwstenen te verkrijgen. Hieronder volgen enkele voorbeelden:

- Vivarapro
 - Inbouwsteen IB VL 04
 - Inbouwsteen IB VL 01
 - Gevelsteen VK PL 03
- Waveka
 - Vleermuiskoker 1FR
 - Vleermuiskoker 2FR
- Faunaprojecten
 - Inbouwkast VMPM1
 - Inbouwkast VMPM2
 - Inbouwkast VMPM3

3. Overleg met ecooloog

Op de volgende momenten dient overleg plaats te vinden met de ecooloog:

- In het geval bijzonderheden worden aangetroffen ten aanzien van flora en fauna op locatie.
- Bij de start van de werkzaamheden in april 2021 (check broedvogels)
- Voorafgaand aan het aanbieden van alternatieven voor vleermuizen.

4.3 AANTOONBAARHEID HANDELEN ECOLOGISCH WERKPROTOCOL

Om aantoonbaar volgens dit werkprotocol te handelen, is het nodig dat te allen tijde een kopie van dit werkprotocol aanwezig is op de werklocatie. Voor aanvang van de werkzaamheden moeten alle uitvoerende medewerkers een instructie gekregen hebben van de projectleider/werkvoorbereider of ecooloog ten aanzien van beschermde soorten. De resultaten en eventuele wijzigingen van de uitvoering van het zorgvuldig handelen moeten worden vastgelegd door middel van verslaglegging en worden toegevoegd aan dit document.

4.4 TAKEN EN VERANTWOORDELIJKHEDEN

Een belangrijk aspect bij het uitvoeren van de maatregelen die zijn opgenomen in dit werkprotocol is de afstemming en communicatie tussen de betrokken partijen.

Om snel te kunnen reageren op onverwachte situaties is het van belang om de lijnen tussen de uitvoering op het werkterrein en de ecologische begeleiding zo kort mogelijk te houden. Daarom worden afspraken en bevindingen vanuit het werkprotocol direct gecommuniceerd tussen de opzichter op het werk en de ecooloog, projectmanager en directievoerder.

Tabel 3.1 Overzicht contactpersonen voor afstemming en communicatie

functie	naam	organisatie	telefoonnummer
Directievoerder			
Opzichter			
Projectmanager		WonenBreburch	076 5308614 / 06
Ecoloog		BTL Advies	073 2051100 / 06

Wanneer de ecooloog in het veld de controles heeft uitgevoerd en/of maatregelen heeft begeleid, wordt dit aansluitend teruggekoppeld aan de opzichter en projectmanager van het werk. De bevindingen en afspraken worden vastgelegd en toegevoegd aan dit document.

4.5 DESKUNDIGE BETROKKENHEID

Bij het uitvoeren van de maatregelen wordt een ter zake kundige/ ecooloog betrokken. Deze voert de ecologische begeleiding uit voorafgaand aan en tijdens de uitvoering van de voorgenomen ontwikkeling. De deskundige ecooloog voldoet aan de eisen zoals deze worden beschreven op de site van www.rvo.nl. Een deskundige ecooloog voldoet aan één of meerdere van de volgende eisen:

- heeft een afgeronde hbo- of universitaire opleiding, met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie;
- heeft een afgeronde mbo-opleiding, met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten;
- is werkzaam voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau dat is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus;
- zet zich aantoonbaar actief in op het gebied van de soortenbescherming en is werkzaam of aangesloten bij Nederlandse organisaties als de Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied;
- zet zich aantoonbaar actief in op het gebied van de monitoring en/of bescherming.